

Venyige

Az Egri Görögkatolikus Szervezőlelkészség értesítője

2012. október

1462/2012. sz. Püspöki Kari körlevél a „Hit éve” megnyitójára

Kedves Testvérek!

Szentatyánk, XVI. Benedek pápa meghirdette a *Hit évét*, amely 2012. október 11-től 2013. november 24-ig, Krisztus Király ünnepéig tart. 50 évvel ezelőtt, 1962. október 11-én nyitotta meg ugyanis Boldog XXIII. János pápa a II. Vatikáni Zsinatot. Ez a nap akkor Szűz Mária Istenanyaságának ünnepe volt. Ehhez a dátumhoz kapcsolódik egy másik fontos esemény, amelyre a Szentatya hivatkozik. Boldog II. János Pál pápa 20 évvel ezelőtt adta ki a „Katolikus Egyház Katekizmusát”, mint a II. Vatikáni Zsinat egyik gyümölcsét, „*hogy a hit szépségét és erejét minden hívőnek bemutassa*” (Porta fidei, 4).

Mit szeretne elérni a Szentatya a *Hit évével*? „A hit kapuja” kezdetű apostoli levelében írja „*Újra fel kell fedeznünk a hit útját, hogy egyre világosabban meg tudjuk mutatni a Krisztussal való találkozás örömet és mindig megújuló életerejét*” (Porta fidei, 2). Ugyanis – ahogy írja – „*nem fogadhatjuk el, hogy a só ízét veszítse, sem azt, hogy véka alá rejtjük a világosságot*” (Porta fidei, 3).

A kereszténységet ma sajnos a hagyományosan keresztény országokban is sokan csak szociális, kulturális vagy politikai szempontból tekintik, és legfeljebb szép szokást látnak benne. A kereszténység hajnalán, Szent Pál korában a vallást az akkori pogány gondolkodók is szokásnak tartották, és ezzel elősegítették a pogány vallások megszűnését, mert életet, hitet nem lehet tartósan szokásra építeni, hanem csak az igazságra. A Szentatya, XVI. Benedek pápa az 1967-ben, teológus professzorként írt, „Bevezetés a keresztény hit világába” című könyvében hivatkozott Tertullianusra, a második-harma-

dik században élt teológusra, aki szerint: „*Krisztus igazságnak, nem pedig szokásnak nevezte magát.*” Ezzel valóságos forradalom történt a hit világában: a kereszténység ugyanis nem szokásra építette a hitét, hanem az igazságra: Krisztusra. A keresztény vértanúk sem egy szokásért adták oda az életüket, hanem az Igazságért: Krisztusért. A mi hitünk is csak Krisztusra, az Igazságra épülhet, és csak a vele való élő kapcsolat adhatja meg azt a szívbeli örömet, amit sugározni tudunk a világban. De hogy a hit örömét sugározni tudjuk, először nekünk kell megújulni hitünkben.

A Szentatyá októberre összehívta Rómába a Püspöki Szinódust, amelynek a témája: „Az új evangelizáció a keresztény hit továbbadása érdekében”. A világ összes Püspöki Konferenciájának küldöttei a Szentlélek megvilágosító kegyelmét kérve vitatják meg az evangélium hirdetésének mai kihívásait. Tapasztaljuk ugyanis, hogy olyan népek körében is, ahol hosszú évszázadok vagy akár ezer év óta is jelen van a Katolikus Egyház, sokan vagy hitetlenek, vagy egyáltalán nem tudnak semmit Jézus Krisztusról. Talán könnyebb elmenni egy olyan országba Krisztust hirdetni, ahol még soha nem hallottak Róla, mint egy hagyományosan keresztény környezetben, ahol sokan azt mondják: „Ezt már hallottuk, ezt már ismerjük”, de valójában sem nem ismerik, sem komolyan nem gondolkodtak el róla. Aki azonban komolyan veszi, aki hisz Krisztusban, az Igazságban, annak számára a mi katolikus hitünk ma is az élet, az örök élet boldogító forrása.

Mit jelent a Jézus Krisztusba vetett hit, amit a *Hit évében* szeretnének elmélyíteni és élővé tenni? A hit mindenekelőtt személyes találkozás Istennel. Az ember nem egy arcnélküli végső okban hisz, nem egy világmagyarázatban vagy ideológiában, hanem a személyes Istenben. Paul Claudel foglalta így össze megtérését: „*elindultam valaminek a keresésére, és íme VALAKI lettél számomra, Istenem.*” A találkozás mindig Istentől indul el. Ő adja a kegyelmet, és Ő szólít meg az Egyház igehirdetése által. Szent Pál szerint: „*A szívbeli hit megigazulásra, a szájjal való megvallás pedig üdvösségre szolgál*” (Róm 10,10). Szentatyánk, XVI. Benedek pápa így tanít: „*A szív*

azt jelenti, hogy a hitre jutás első aktusa Isten ajándéka és a kegyelem műve, amely hat és átformálja a személyiség mélyét” (Porta fidei, 10). Szent Lukács írja az Apostolok Cselekedeteiben, hogy Filippiben egy bizonyos Lídiának „az Úr megnyitotta a szívét arra, amit Pál mondott” (16,14), vagyis a hit tartalmának ismerete önmagában még nem elég. Szükséges, hogy a szívet – vagyis az emberi személy szentélyét – megnyissa a kegyelem, hogy lásson és értse, miről szól valójában Isten hirdetett szava. Tehát a személyes találkozás a kegyelem és az igehirdetés révén az első. Aki ezután rábízta magát Istenre, Krisztusra, az elfogadja az általa adott kinyilatkoztatást is, amelyet szájjal kell megvallani, hirdetni és az életével tanúsítani.

A hit a legszemélyesebb aktus, ugyanakkor közösségi is. Az Egyház hitében részesülünk a keresztség szentségében, így leszünk Isten népének tagjai, hogy elnyerjük az üdvösséget. A „hiszek”, amit a keresztelekor személyesen megvallunk, az Egyház hite. A „hiszünk”, amit a liturgiában közösen imádkozunk, szintén az Egyház hite. A II. Vatikáni Zsinat azt írja a hitről: „A kinyilatkoztató Istennek a hit engedelmisségével tartozunk. Ezzel az ember szabadon Istenre bízta egész önmagát, értelmével és akaratával teljesen meghódol a kinyilatkoztató Isten előtt, és önként elfogadja a tőle adott kinyilatkoztatást” (Dei Verbum, 5). Mivel a kinyilatkoztatás nem az ember istenkeresése, hanem Isten embert kereső lehajló szeretete, azért a keresztyén hit nem akármilyen emberi hiedelem, hanem Isten kinyilatkoztatására adott hívő válasz. A kinyilatkoztatás az Egyház igehirdetése, Szentírása, imája, szentségei, különösen is a Szent Eucharisztia révén jut el hozzánk, így keresztyén hitünk elválaszthatatlan Jézus Krisztus Egyházától. Az apostolokra épülő katolikus keresztyén egyháznak szól Jézus kijelentése: „...tegyétek tanítványommá mind a népeket! Keresz-teljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,19-20).

A Hit évében tehát egyre jobban meg kell ismernünk Jézus Krisztust, Katolikus Egyházát, a Szentírást, a szentségeket, az Egyház imáit, hogy megújuljunk hitünkben. Így felfedezzük, hogy hitünk

nem elmélet, hanem személyes találkozás Istennel, aki az Egyházban él. Egyházunk liturgiája és a szentségek teszik hatékonyvá hitünk megvallását, és adják a kegyelmet a tanúságtételhez. Erkölcsi életünk (is csak) akkor éri el tökéletességét, ha kapcsolatban van a hittel, a liturgiával, az imádsággal (vö. Porta fidei, 11). Mindezt csodálatosan tárja elénk a II. Vatikáni Zsinat tanítása, valamint a Katolikus Egyház Katekizmusa, amelyről Boldog II. János Pál pápa írta, hogy *„igen fontos segítség lesz az egész Egyház megújításának a munkájában... Hatékony és törvényes eszköz (...) az egyházi közösség szolgálata, mint a hit tanításának biztos normája”* (Porta fidei, 11 idézi).

A *Hit éve* különösen is rávilágít a gyermekek és fiatalok hitoktatásának fontosságára, katolikus egyházi iskoláink értékére és a hit ismeretében való állandó előrehaladásra a felnőttek és a családok körében is.

Lelkipásztorainkat külön is buzdítjuk és bátorítjuk, hogy sorozatos előadásokban, katekézisekben ismertessék meg katolikus hitünk tanításának tartalmát, és különféle lelki programokban (így pl.: szentóra, misszió, zarándoklat, lelkigyakorlatok stb.) kérjék a plébániai közösségek számára a hit drága ajándékának megértését, megőrzését, megélését. Ebből az élő hitből fakad majd a karitás, a szeretetszolgálat tanúságtétele is. Ahogy a Szentatya írta: *„A szeretet nélküli hit terméketlen, míg a hit nélküli szeretet kétségek között vergődő érzelem marad”* (Porta fidei, 14). A hit örömeinek sugárzása, továbbadása révén tesszük a legnagyobb szolgálatot a minket körülvevő világ számára is.

Az apostolokhoz hasonlóan visszük kérésünket Mesterünkhöz és az egész Egyházzal, Róma püspökével együtt kérjük: *„Uram, növeld bennünk a hitet”* (Lk 17,5). Ezért imádkozunk most, hogy a Szentlélek felélessze bennünk az élő hitet Jézus Krisztusban, akit az Atya küldött a világba az emberek üdvözítésére. Hitünk váljék szerető bizalommal az Egyház megújulására. *„A Hit évében a kegyelem ezen idejét Isten Anyjára bízunk,”* – írja a Szentatya – *„akit 'boldognak' mondunk, 'mert hitt' ”* (Porta fidei, 15). Ámen.

Budapest, 2012. október 8.

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

„Ó Krisztus alázata, felismertelek, de nem tudtalak utolérni!” (Sziluán atya)

A keresztény felelősségről

Azt tapasztalom, hogy kevesekben van meg az a Szentlélektől adott „felelőség”, amivel Krisztus Urunk szolgált az Atyának, amivel magát felajánlotta az Atya akaratának. Ezt a tüzes lelkiületet és minden iránti mélyről fakadó felelőségérzetet adná nekünk az Úr ma is, de hiánycikk az egyházban és a nép között.

Nyilvánvaló, hogy ez a „felelőségérzet” felülről jövő adomány, a Szentlélek adománya. Ez az a „tűz”, ami kényszerítő erővel sürget minden keresztényt, hogy tegyen valamit másokért és ebben ne lankadjon. Szinte türelmetlen vágy ez, amit nem lehet megfékezni, ahogy az anyák szeretetét sem lehet korlátozni, ha szenvedő gyermekeikre néznek.

A Szentléleknek ez az adománya ismerteti fel a hívekkel az Egyházat, mint Krisztus testét. Ez a lelki adomány döbbsenti rá a keresztényeket arra a mély igazságra, hogy a keresztségben egymás tagjai vagyunk, tehát egy test, amiben együtt kell örülnie és szenvednie a különböző testrészeknek. Ez az igazi és helyes érzület, ami helyes felelőségérzetet táplál szívünkben.

Nem mondhatjuk, hogy a mai emberekben és keresztényekben nincs szociális érzékenység, mert igenis van komoly segítőkészség. De mintha el lenne szakítva az alapoktól, a fundamentumtól, Krisztustól.

Miben mutatkozik ez meg? Például komoly segítői munka van egy-egy házi gondozói szolgálatban, de a keresztény gondozó alig, vagy egyáltalán nem beszél Istenről a gondozottal. Mintha nem egyfelé haladnánk, mintha nem egy és ugyanaz lenne a szívünk vágya, mintha nem lenne kardinális pontja minden találkozásunknak Isten iránti szeretetünk. Ez nem kommunikációs technikán múlik, nem tolerancián, ami tiszteletben tartja a másik ember szabad véleménynyilvánítását, hanem azon a belső érzületen, amit a másik ember üdvössége iránti felelőségnek mondanánk, vagy Isten

iránti izzó szeretetnek, amihez ajándékba kapjuk a körülmények optimalitását, a figyelmességet, a toleranciát, amit tiszta kegyelemnek érzékel az ember, mert nincs benne semmi emberi vonás.

Egy másik jelenségben is tetten érhető ez a „gyökértelenség”, amikor jó érzület van, de nincs Krisztusi alap. Ez a szívesség kérdésköre.

Egy egyházközségben sok feladat van, és sok hívő tenne „szívességet”, ami szükséges is. De a Szentlélek adománya, a tevékenységre sürgető tűz a felelősség érzet hiánya miatt, nem lesz belőle, csak szívesség. Ami azt jelenti, hogy a tettekészség eltűnik ha egyéni érdekek jelennek meg, igazodik az önzés körülményeihez, a fölöslegből ad, nem hoz áldozatot. Szentéletű Sziluán atya így tapintott rá erre a problémára: „Szerethetünk valakit úgy, hogy nem vállalnunk érte áldozatot?”

Csak a szolgálatban van olyan áldozat, ami mögött az akarat megtörése és megélt alázat van. A Szentlélek kegyelme ez. Ezenkívül sok szociális munka csak emberi érzület, jóság, de nem sejt-

hető meg benne a titok. Az a titok, amit Jézus így fogalmazott meg: „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon...”

Krisztus Urunk azért jött, hogy mint Isten, a teremtményét szolgálja. Tökéletes Isten és tökéletes ember, akit utánozva megérthetjük az Egyház igazi mivoltát.

Ahogy Jézus szolgál, abban a Fiúi szeretet villan fel előttünk az Atya iránt. Mi megszólítjuk a „Miatyánkban” az Atyát, de helyes érzületünk akkor lesz, ha Krisztus Urunk érzületével és szeretetével szolgálunk is Neki, az Atyának, aki elküldi Lelkét, hogy tüzet érezzünk, sürgető forróságot a szeretet kinyilvánításáért.

Ez juthat eszébe minden kereszténynek, amikor hallja a Szent Liturgián a meghökkentő papi intonálást a „Miatyánk” elimádkozására: „És méltass minket, Urunk, hogy bizalommal, elítélés nélkül bátorkodjunk téged, mennyei Isten, Atyánknak nevezni és mondani...”

Milyen messze vagyok ettől, mert Isten Szent Lelke nem tud uralni egészen! Nincs elég bűnbánatom, nincs elégséges alázatom. Mélyen átérzem Sziluán atya mondását: „Ó Krisztus alázata, felismertelek, de nem tudtalak utolérni!”

Az Egyház az Istennek szolgáló keresztények közössége. A Szentlélek kegyelme ébreszt felelősséget egymás iránt, és indít a szolgálatra. Ebben a mozzanatban benne van az én szükségem is, mivel a testvérek szeretetére szorulok, ahogy mindannyian.

A szolgálattelvőnek szüksége van a jó szóra, megerősítésre, de leginkább Isten simogatására, ami szüntelenül kegyelmet ad, hogy még tökéletesebben és még jobban adja oda magát a halálig, a kereszthalálig.

A szent életű atyák azt mondják, hogy bele lehet halni a szeretetbe, de még fontosabb, hogy az élet legyen önfeláldozó, mert akkor nincs halál.

Aki érti ezt, az nyilván tudja azt is, mit jelent a keresztény felelősség.

Demkó Balázs György

„Vegyétek magatokra igámat...”

Czapik Gyula 1887-ben született Szegeden és apja nyomán kitanulta a nyomdászmesterséget. Középiskoláit a szegedi piarista gimnáziumban végezte, a teológiát Temesvárott és Bécsben a Pazmaneum növendéke volt. 1910-ben pappá szentelése után a bécsi papnevelőben folytatta tanulmányait, közben Horthy Miklós gyermekeinek nevelője volt. Hamarosan Nagybecskerekén lett káplán, hittanár és börtönlelkész, később Temesvárott teológiai tanár, a kisszeminárium, a nagyszeminárium prefektusa, egyházmegyei ügyész, a szeminárium igazgatóhelyettese. A román megszállás után Budapestre költözött, 1939-ben veszprémi püspökké szentelték, 1943. május 7-én pedig egri érsekké nevezték ki. Nagyon nehéz időszakban vette át főpásztori teendőit, hiszen a háborús megpróbáltatások, a német megszállás, a zsidóüldözés idején kellett vezetnie hatalmas nyáját, 1945 után pedig a szovjet megszállás szörnyűségeivel, a kommunisták előretörésével majd totális diktatúrájával kellett szembenéznie. Mindszenty bíboros és Grósz József kalocsai érsek bebörtönzése után ő lett a magyar katolikus egyház feje. Ilyen felelősséggel a vállán tárgyalt Rákosi Mátyás pártfőtítkárral. A szerzetesrendek 1950-es szétkergetése után több ezer szerzetes elhelyezését próbálta megoldani. 1951-56 között a katolikus püspöki kar elnöke volt, és igyekezett a lehetőségeket kihasználva és a körülményekhez alkalmazkodva vezetni a katolikus egyházat.

A következőkben Tomek Vincének, a piarista rend magyar származású rendfőnökének a római Szent Péter Bazilikában 1956. május 2-án a Czapik érsekért bemutatott gyászmiséjének szentbeszédéből vett részletekkel emlékezünk a kereszthordozó egri főpapra. Ezzel emlékezünk az 1956. évi forradalom és szabadságharc évfordulójára.

„Élete során igen jelentős őrhelyeken állott a magyar terek Istenországában, a legutóbbi években pedig a legmagasabb főpásztori állás és így a legnagyobb

felelősség jutott neki osztályrészül. Érthető, ha mi, a magyar katolicizmus nagy családjának tagjai imáinkkal ostromoljuk az Urat, hogy – ha még nem történt meg – az égi Istenországban minél előbb nyerje el azoknak a boldogoknak a helyét 'akik az Úrban haltak meg.' De van más jogcím is az érte való buzgó imádságra. Vannak itt közöttünk egyházmegyéje hűséges papjai, vannak, akik személyesen ismerték és évtizedeken keresztül kapcsolatban voltak vele, mi papok meg a papság közös kegyelme révén is közelebb érezzük magunkat hozzá. A szerzeteseknek pedig akár itt legyenek, akár otthon, külön jogcímünk van, hogy buzgón emlékezzünk róla. Amikor 1950-ben a magyar egyháztörténelemben egyedülálló kegyetlen szerzetesüldözés márióhólnapra tízezer szerzetest űzött el a rendházakból, s amikor ez a váratlan csapás tragikus helyzeteket teremtett annyi szerzetes számára, kevesen tettek annyit a szerzetesség érdekében mint ő. Hisz máskor is adott az éhezőnek ételt, a szomjúhozónak italt, felruházta a szegényt, lakást juttatott az idegennek, gondozta a beteget, amit azonban azokban a nehéz időkben tett, az rendkívüli volt. Ha az otthoni szerzetesség akkor a legelemibb testi és lelki irgalmasági cselekedetek részesévé lehetett, az nem kis részben neki köszönhető. Nem vétek a kötelező diszkréció ellen, ha egy 1950 július végén otthon kelt levélből a következőket idézem: 'A tárgyalás során folytatott nagy vitában az egri érsek

oly imponálóan szállt ki a szerzetesek mellett (végül könnyekre fakadva), hogy a szerzetesek jelenlévő előljárói szerint is örök hátlára kötelezte a szerzeteseket.'

Talán szabad itt megemlítenem azokból a szorongatott időkből egy esetet, amely ebben az egész akciójában szimbolikus jelentőséggel bír. Egy akkor 88 éves előljárómat és az ő volt tanárát sem kímélte meg az említett vihar. Akkor Gyula érsek mint a világ legtermészetesebb dolgát a jó szerzetest azonnal udvarába fogadta s hónapok múlva bekövetkezett haláláig gondozta, ápolta, mégpedig azzal a gyengéd szeretettel, amely őt annyira jellemezte szüleivel való viszonyában is. Valamennyien szerzetesek és nem szerzetesek, akik most itt együtt vagyunk, azért imádkozunk, hogy úgy fogadja be őt az Emberfia a választottak számára kezdet óta előkészített országba, ahogyan ő fogadta be házába az említett egyet a legkisebb testvérek közül, és ahogy volt gondja sok-sok más legkisebb testvére jócselekedetekben gazdag életében.

De nem fejezhetjük be ezt a kegyeletes emlékezést és imádságot anélkül, hogy ugyancsak imádságos lélekkel ne gondoljunk másokra is. Amikor Gyula érsek a Széher úti kórházban utolsó óráit élte, a nagy egri egyházmegyében és szerte az országban a katolikus hívek lekipásztoraik vezetésével kivonultak az áldott lankák, völgyek és rónák sarjadó vetéseibe s – búzaszentelő napja lévén – kérték Istent, hogy adja meg ebben az évben is az annyira szükséges mindennapi kenyeret. Hisszük, hogy a szertartásszerető érsek betegségán együtt imádkozott a búzaszentelővel. De másról is meg vagyunk győződve. Gyula érsek halál előtt álló és így élesen látó lelke bizonyára gondolt azokra a nehézségekre, amelyek halála után az egri egyházmegyében és egyáltalán a magyar katolicizmusnál bekövetkezhetnek, s minden bizomnyal kérte az Örök Bölcsességet, hogy küszöbölje ki ezeket. Utánözva az elhunytat mi is imádkozunk a magyar katolikusok minden testi-lelki szükségletéért és azért, hogy az egri egyházmegye és a magyar katolicizmus olyan vezetőket kapjon, akik irányítása mellett a papok és a hívek kitartsanak és erősödjenek az ősi hitben és a Szent Péterhez való hűségben. Amen."

Czapik Gyula érsek tevékenységét ma hősiességnek és megalkuvásnak is nevezik, de azt senki sem állíthatja, hogy nem akarta Istentől adott sorsát, mert élete Jézus szavait példázták: „Vegyétek magatokra igát és tanulatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű” (Mt11.29)

Dr. Bartók Béla

A Sárkány alattvalói

A Vörös Sárkány birodalmának első éveiben történt; hogy a Sárkány alattvalói, a földből élő és a földet szerető, a földet tisztelő, s mi több, a földet teremtő Istent is tisztelő parasztság fejében, lelkében, nem tudták a vörös gondolatot meggyökereztetni.

Nem tudták a Sárkány alattvalói a Sárkányt megszerettetni a föld egyszerű népével, hiszen a tiszta valósághoz szokott nép egyszerűen nem hitte el, hogy létezik olyan élőlény, mint a Sárkány.

Az alattvalók mutogatták a Sárkányról készült képeket, de ez a földhözragadt ostoba nép csak annyit jegyzett meg róla és fogott fel belőle, hogy piros a színe, mint a vér.

A Sárkány alattvalói próbálták a Sárkány szavait és gondolatait a parasztság fejébe verni, hátha különösebb ellenállás nélkül elfogadják a tényt: a Sárkánynál bölcsebb és okosabb lény nincs ezen a kerek világon, és ha lemondanak a földjükéről a Sárkány javára, akkor lesz csak igazán a saját tulajdonuk a föld. Ezt azonban a földdel rendelkező parasztok sehogy sem akarták megérteni, tudni illik a lemondás és a birtoklás egyidejűségét.

A Sárkány alattvalói, akik magukat egyenesen a Sárkány gyermekeinek tartották, kutatni kezdték honnan eredhet ez nagy sárkányellenesség a parasztság lelkében, amikor a világ legtermékenyebb és legbölcsebb teremtménye végső választ kíván adni a világban lévő szegénységre és problémákra.

– Talán a papság az oka, sárkánytestvéreim! – mondta az egyik sárkányalattvaló. – Talán azok szédítik el a népet mint az ópium!

Így kezdődött a Sárkány birodalmában a papság üldözése, főleg azután, hogy nyilvánvalóan kiderült, hogy a Szent Könyvekben a Sárkány nem jóindulatú szereplője az üdvösségtörténetnek.*

A papság felszámolásával egyidejűleg betiltották a Szent Könyvről szóló tanítást is az iskolákban, majd azt mondták, hogy mivel Isten nincs, nem birtokolhatja azokat az igazságokat, amelyek alapján olyan nagy jelentőséget kellene tulajdonítani neki, hogy az ember ennek a könyvnek az utasítása szerint éljen.

Így lett a Szent Könyvről máig tartó vélemény, hogy az csak irodalmi munka, mesegyűjtemény, amelynek kétes, vagy teljesen ismeretlen a szerzője.

De nem így a Sárkány gondolatai, azok a világot felemelő eszmék! Aki ezeket megveti, nem követi, az nem csupán a Sárkány ellensége, hanem az egész földkerekség népeinek ellensége!

De a földet túró nép ezt sem értette: ha valaki nem szereti a Sárkányt, hogyan lesz az egész világ ellensége?

A Sárkánytestvérek azonban értették, s miután számtalan templomot a haladás és a fejlődés szolgálatába állítottak (uszodává, tornateremmé, transzformátorházzá, vagy egyszerűen csak istállóvá), összedugták a fejüket, hogy miképpen lehetne elpusztítani a javíthatatlanokat, akik végképp nem tudnak teljes szívvel „sárkányalattvalóvá” válni.

Törték a fejüket a sárkányos testvérek, hogy mit is csinálhatnak, de egyikükben sem működött akkora gyűlölet, mint magában a Nagy Sárkányban**, így nem is eszelhettek ki olyan igazi „sárkányos” tervet.

Telt-múlt az idő, évek jöttek, évek mentek, többször is összegyűltek és vitatkoztak a problémán, de soha nem jutottak közelebb a megoldáshoz. Egyszer aztán az egyik kis sárkánypalánta az egyik gyűlésen azt mondta:

– Sárkányországunk lázongó és sárkányeszménkben hitetlen népe erőszakkal nem változtatható meg!

Nagy döbbenet fogadta szavait, mert a Sárkány legyőzhetetlen és világfölötti alapigazságának cáfolatát vélték felismerni szavaiban.

– Testvéreim, hiába vettünk el mindent tőlük, hiába zártuk be templomaikat, hiába ütöttük őket minden eszközzel, hiába telepítettük ki őket lakhelyükről, hiába tiportuk el lázongásaikat láncfalas ágyúval, hiába akasztottunk fel közülük olyan sokat! Be kell látnunk, hogy félnek tőlünk, de nem szeretnek! – Így folytatta az a nagyon okos sárkány-testvér, mindegyikük megrökönyödésére, de érezték, bizony igaza van.

A nagy csöndben tudta a szóra emelkedő, hogy most vagy mond

valami igazi sárkányosat, vagy meg kell halnia, mint sárkányellenes alattvalónak. De ő már készen volt az igazi sárkányos tervvel:

– Sárkányos testvéreim! Változtassuk meg a rendszert! Ezentúl ne beszéljünk a Sárkányról, de mi maradjunk alattvalói! Maradjunk testvérek, és tartsuk meg régi pozícióinkat, amelyek biztosítják számunkra a Nagy Sárkány jótevőnk további szolgálatát.

Néma csend fogadta kimondott gondolatait. Minden sárkánytestvér gondolkodott és mindenki nagyszerűen felismerte a gondolat zsenialitását. De ott bujkált a visszatartott lélegzetű csöndben a riadalom is. Sikerülhet ez? És a nagy gondolkodó sárkányos testvér már mondta is, mintha tudta volna, mi lappang a gondolatok mélyén:

– Testvérek! Még jótevőinek fog hívni bennünket ez az ostoba nép, ha szabadabbra engedjük. Hiszen nem múlt el a Sárkány hatalma nyomtalanul a lelkekben. Volt időnk egy sárkányhú generáció felnevelésére, kiknek már nincsenek ünnepeik, mert csak a Sárkánnyal kapcsolatos dolgokat ünnepelhettek. Egy új generáció él itt, kiknek már nincs földje, csak élettere, nincs hazája csak lakhelye, és nincs már olyan értéke, amihez ragaszkodnia kellene, csak pénze. Így bátran hozzáfoghatunk a rendszer szabadabbá tételéhez.

A szónokot megtapsolták, és haladéktalanul hozzáfogtak az új tervhez egy forradalmi jelszóval: *„Isten nincs, de a Sárkány sem létezik!”*

Demkó Balázs György

** „Feltűnt egy másik jel is az égen: íme, egy hatalmas tűzvörös sárkány, amelynek hét feje és tíz szarva volt, és a hét fején hét diadém; farka magával sodorta az ég csillagainak egyharmadát, és ledobta a földre.” (Jel 12, 3)*

„Ezután háború támadt a mennyben: Mihály és angyalai harcra keltek a sárkánnyal, és a sárkány is harcra kelt angyalaival együtt, de nem tudott felülkerekedni; és azért nem volt többé maradása a mennyben. És levettetett a hatalmas sárkány, az ősi kígyó, akit ördögnek és Sátánnak hívnak, aki megtéveszti az egész földkerekséget; levettetett a földre, és vele együtt angyalai is levettek.” (Jel 12, 7–9)

*** „Ti atyátoktól, az ördögtől származtok, és atyátok kívánságát kívánjátok teljesíteni. Embergyilkos volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság.” (Jn 8, 44)*

Szentéletű Polocki Eufrozínia élete

Szent Eufrozínia, világi neve Predszláva, ősi hercegi családból származott, és gyökerei a szent és apostolokkal egyenlő tiszteletben részeseített Vlagyimirhez és Rognedhez nyúlnak vissza. Az Isten szolgája Eufrozínia Georgij herceg és Szófia hercegnő gyermekeként született a 12. század elején (születésének pontos dátumát nem ismerjük kb. 1101- 1108 évek közé datálja a kutatók többsége). Kamasz éveinek nagy részét a Szentírás olvasásának és a szentek életének tanulmányozásával töltötte. Olyan szorgalommal viszonyult a tanuláshoz, ami az édesapját is meglepte. Predszláva bölcs szavai és szép gondolatai elterjedtek a polocki területeken kívülre is. Híres fejedelmek kérték meg a kezét, azonban mikor nagykorú lett nem kívánt házasságra lépni senkivel sem. A lelkében égető vágyat érzett, hogy egész lényével az Urat szolgálja, titokban elhagyta szüleit, és egy kolostorba vonult, ahol, abban az időben nagynénje, Roman fejedelem özvegye volt az apátnő. A fiatal hercegnő szándéka, hogy hátat fordít a világi életnek, nyugtalansággal és félelemmel töltötte el az apátnőt. Először próbálta lebeszélni unokahúgát, hogy álljon el szándékától, de később beszélgetésük során meggyőződött a hercegnő „elméjének tisztaságáról, Istenszeretetéről és elrendelte akaratának teljesítését. Kihirdették szerzetesi fogadalmát és megkapta az Eufrozínia nevet.”

Nemsokára szent Eufrozínia Illés püspök áldásával a polocki Szofia székesegyház egyik cellájába költözött. Ezen a kiválasztott szent helyen az apáca-hercegnő éjjel-nappal az Úr dicsőítésén fáradozott: imádkozott, szüntelenül Istenről elmélkedett. Szabadidejében egyházi könyvek újraírásával, másolásával foglalkozott. „Beköltözvén a rendházba szent Eufrozínia... saját kezével könyveket írt és azokat a rászorultak között osztott szét.”

Egy alkalommal Angyal jelent meg álmában az apácának és arra kérte, hogy Szelco nevű városba menjen. Ugyanazon az éjszakán Illés püspök álmában is Angyal jelent meg és ezeket mondta: *„Küldd el Isten szolgáját Eufrozíniát Szelco város Szent Megváltó templomába, mert valóban szent az a hely, és ő méltó a Mennyek Országára.”*

Az Úr hívását teljesítve a püspök áldásával a szentéletű Eufrozínia egy szerzetes kíséretében útnak indult. Nem vitt magával mást, csak könyveket és három kenyeret. Szelcóban még odaadóbban fohászzkodott, hogy közelebb kerüljön imáiban Istenhez.

Egy idő után fiatal lányok látogatták meg a szerzetesnőt, akik a lelkük megváltását keresték. Eufrozínia szerzetesi kolostort alapított, legkisebb húgát Gradiszlávát is kolostorba hívta, hogy tanítsa és bemutassa számára a szerzetesi életet. Gradiszláva ezek után már nem kívánt visszatérni a világi életbe, szerzetesi fogadalmat tett és az Evdokíja nevet kapta. Nemsokára Borisz fejedelem lánya Zvenyiszláva Eufrozínia unokahúga is a kolostori életet választotta, hogy elkerülje a házasságot, és Krisztus menyasszonya lehessen. Eufrozínia szeretettel fogadta unokahúgát, „kihirdette szerzetesi fogadalmát és az Evprakszija névvel illette.”

Az ősi életrajzi adatok alapján a szentéletű Eufrozínia a kolostorban álló régi fatemplom helyére kőtemplomot kívánt építtetni. Erre

a szent és nemes feladatra az Úr a tehetséges Ioann építészmes-
tert küldte, akinek vezetésével, mindössze 30 hét alatt, elkészült a
Könyörületes Megváltó tiszteletére felszentelt templom. Röviddel a
templom építésének befejezése előtt a munkások észrevették, hogy
a bekészített téglák száma nem elegendő. „... keresgélték, de nem
találtak semmit. Szomorúság töltötte el Eufrozíniát, sóhajtott és azt
mondta: *„Dicsőség Neked Atyánk, Seregek Ura, Emberszerető Istenünk,
megadtad számunkra a nagyot, kérlek, add meg nekünk a kicsit is, hogy
beteljesüljön a Te akaratod a Te templomod.”* Elimádkozva ezeket reg-
gelre a kemencében építésre téglákat találtak”, ennek köszönhetően
a templom építését a tervezett időben sikerült befejezni.

Szent Eufrozínia áldásával 1161-ban Bogsa Lázár ékszerész mes-
ter a Könyörületes Megváltó templom oltárára keresztet készített,
melynek közepébe szent ereklyéket helyezett el: Megváltónk vér-
cseppjeivel átitatott Életadó Fa egy részecskéjét, a Szent Sír és Is-
tenszülő sírjának kő darabkáját, Stefán főesperes vértanú ereklyéjét,
gyógyító Pantalejmon vértanú ereklyéjét és Szolunszkij Dmitrij
vértanú egy csepp véréét.

Közel a Szpaszkij kolostorhoz szent Eufrozínia hasonló kőtemp-
lomot emelt a Boldogságos Szűzanya tiszteletére. „Ezt felemelve
ikonokkal feldíszítve, megszentelve átadta a szerzeteseknek – így
lett egy nagy kolostor.” Az Istenanya kolostor részére az ősi bizán-
ci efezusi Boldogságos Szűz ikont kérte el, melyet az írásos emlé-
kek alapján maga Lukács evangélista és apostol készített. E célból
Eufrozínia szolgáloját Mihail Konstantinápolyba küldte Manuil
Komnyin császárhoz és a pátriárkához, hogy ajándékaival meghá-
lálja az ikont. Amint az Efezusi ikon Polockba érkezett, a szent-
életű Eufrozínia „bevitte a Boldogságos Szűz templomába, letette
és magasba emelt kézzel így fohászzkodott: *„Dicsőség Neked Uram,
dicsőség Neked!...”* Ezt kiejtve a szentéletű szerzetesnő az ikont drá-
gakövekkel és arannyal ékesítette, minek utána elrendelte, hogy az
ikont minden kedden más és más szent templomba vigyék.”

Az Úr már élete során megáldotta a megdicsőült Eufrozínia által
alapított kolostorokat. Azok művelődési és oktatási központokká

váltak egész Polock területén. Kegyelemi forrásokként adtak lelki, szellemi táplálékot, tudást és bölcsességet sokaknak. Az Úr nevében látta sokasodni az apácák és szerzetesek számát az apátnő. „Úgy örült azoknak, mint saját megváltásának” és minden igyekezetével fáradhatatlanul gondoskodott a rá bízott lelkekről.

Idős korában a szellemi tökéletesség magaslatán Eufrozínia a Szentföldre kívánt zarándokolni. Jeruzsálembe érve, Isten szolgája azért imádkozott, hogy az Úr méltassa kérését és földi útját azon a helyen fejezhesse be, ahol a Teremtő szenvedése és feltámadása történt. Imái meghallgatásra találtak. A szentéletű Eufrozínia Jeruzsálemi tartózkodása alatt térdelhajtva háromszor látogatta meg az Életadó Szent Sírt. Röviddel ez után „az Úr akaratából gyengékedett, betegségbe esett” 1173. május 23-án (június 5-én) boldog Eufrozínia Krisztus Szent Életadó Titkaiban részesülve megpihent az Úrban. Testét Nagy Szent Feodoszija kolostorban a Boldogságos Szűzanya templomtornácán temették el. 14 évvel később, 1187-ben az egyiptomi szultán Szala-Ha-Din elfoglalta Jeruzsálemet, ezért a keresztények a polocki hercegnő maradandó testét (ereklyéjét) magukkal vitték a Szentföldről. Oroszországban, abban az időben, a gyakori fejedelmi viszályok miatt, az ereklyét veszélyes lett volna Polockba szállítani, így a boldog Eufrozínia múlhatatlan teste a Kijevi Pecserszkaja Lavrába lelt örök helyet. Több mint hét évszázadon keresztül pihent az ősi kolostor egyik barlangjában.

1910-ben II. Miklós cár uralkodása idején a szent ereklye ünnepélyesen Kijevből Polockba került, szent Eufrozínia tiszteletére alapított kolostorba és mai napig ott nyugszik. Szent múlhatatlan ereklyéi, a csodás események sorozata, örökre bizonyságul szolgálnak az elkövetkező nemzedéknek, az igaz hit hitelességéről, az Isten szeretetről, amely erősebb a halálnál, a nagy szentek merészségéről, akik ma is közbenjárnak értünk Isten előtt.

Oroszból fordította: Oroszné G. Eleonóra

Felhasznált forrás: „Csodálatos az Isten és az ő szentjei. Szentéletű Polocki Eufrozínia élete és csodái”.- Polock, 2010.

XVI. Benedek pápa: az európai válság oka Isten kirekesztése az életből

Az Európát megsebző jelenlegi spirituális és erkölcsi válság a szekularizmusból, Isten kizárásából fakad, aki „ismeretlenné” vált az emberek számára – hangsúlyozta XVI. Benedek pápa május 24-én, csütörtökön délben az Olasz Püspöki Konferencia (CEI) tagjainak, akikkel plenáris ülésük alkalmából találkozott a vatikáni szinódusi-teremben.

– A mai ember kizárja élete horizontjáról Istent, közömbös iránta, azt gondolva, hogy identitása egyedül önmagában rejlik. Mindennek jele többek között a vallásgyakorlás elhagyása, az Eucharisztiaiban való részvétel hiánya, a gyónás elmaradása, amelyek együttese a nyugati társadalom irányvesztéséhez vezetett annak ellenére, hogy az Isten utáni vágy nem tűnt el. Újból és újból felmerülnek a természetfelettel, spiritualitással kapcsolatos kérdések, amelyek az Istenre meg nem nyíló emberek szívének nyugtalanságát jelzik – magyarázta a Szentatya az olasz főpásztoroknak, majd felhívást intézett hozzájuk.

Eszerint egy olyan korszakban, amelyben Isten ismeretlenné vált az emberek számára, Jézus pedig csak a történelem egy nagy alakja, nem történik változás mindaddig, amíg mi meg nem újulunk hitünkben és imánkban. Nem leszünk képesek választ adni a kegyelem ajándékának újbóli befogadása nélkül, és nem fogjuk tudni hirdetni az evangéliumot, amíg mi saját magunk vissza nem térünk Isten mély megtapasztalásához. Az Egyház elsődleges feladata, hogy elvezesse az embereket, férfiakat és nőket az Istennel való kapcsolatra, aki boldogságunk alapja. Ahová eljut az evangéliumi jó hír, ott az emberek felfedezik a szeretetet, amely megtisztít, melengeti a szíveket, és képessé tesz az embertársi szeretetre és szolgálatra.

Forrás: Vatikáni Rádió/Magyar Kurír

Görögkatolikus Egyházművészeti Nap és Centenárium Gálahangverseny

Görögkatolikus Egyházművészeti Napot és Centenárium Gálahangversenyt rendezünk 2012. október 29-én 19 órai kezdettel Budapesten a Művészetek Palotájában.

A műsorban közreműködnek Kocsis Fülöp megyéspüspök, Orosz Atanáz püspök-exarcha, a Szent Efrém Férfikar és magyarországi görögkatolikus kórusok.

A jegyek 1000 Ft-os áron az alábbi helyeken vásárolhatók:

Budapest, Rózsák tere: Kruppa Levente

Budapest-Buda, Fő utca: Maklár Ákos

Budapest-Kispest: ifj. Jaczkó Sándor

Budapest-Pesterzsébet, dr. Papp Miklós

Budapest-Újpest: dr. Legeza József

Budapest-Rákoskeresztúr, dr. Mosolygó Marcell

Budaörs: Vatamány Sándor

Debrecen: Fekete András

Gödöllő: dr. Sivadó János

Hajdúdorog: Dalanics Zoltán

Miskolc - Püspöki Hivatal: Kiss László

Nyíregyháza - Püspöki Hivatal: Darabán Judit

Vásárosnamény: Lukács Imre

valamint a görögkatolikus parókiákon megrendelhetők. „Hangjegy” támogatói jegyek is kaphatók.

*Venyige – Az Egri Görögkatolikus
Szervezőlelkészség értesítője
Felelős szerkesztő: Demkó Balázs
Tördelés: Hajas Tamás
Olvasószerkesztő: Laskay Anna*

*Paróchia: 3326 Ostoros, Arany J. u. 8.
Tél: (36) 785 512, (30) 296 8844
Web: www.egriparochia.hu
Számlaszám: CIB Bank 10700282-
48602703-51100005*